

KLIIMAMINISTEERIUM

Urmas Aava
Saarde Vallavalitsus
info@saarde.ee

Teie 06.03.2026 nr 7-1/1-58

Meie 01.04.2026 nr 7-15/26/944-2

Vastus pöördumisele seoses Saarde valla tuulepargi edasiarenduse eriplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamisega

Austatud Urmas Aava

Pöördusite Kliimaministeeriumi poole seisukoha saamiseks Saarde valla tuulepargi edasiarenduse eriplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi *KSH*) põhimõtete kohta. Märkisite enda kirjas, et Saarde tuulepargi edasiarenduse eriplaneeringu *KSH* menetluse raames laekus Teile 19.02.2026 kiri¹, milles väljendatakse muret seoses tuulikute müraga ning palutakse teavet, kuidas arvestatakse Saarde valla tuulepargi edasiarenduse projektis Uppsala Ülikooli professori Ken Mattssoni müraleviku analüüsiga.

Eelnevast tulenevalt palute Kliimaministeeriumi seisukohta järgmistele küsimustele:

- 1. Saarde valla tuulepargi eriplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandes on kavandatud müra hindamisel lähtuda Kliimaministeeriumi tellimusel 2025 aastal valminud juhendist. Kas Kliimaministeerium näeb vajadust 19.02.2026 vallale esitatud materjalide põhjal muuta müra hindamise põhimõtteid Eestis?*

Saarde Vallavalitsusele edastatud kirjas viidatakse Uppsala Ülikooli professori Ken Mattssoni koostatud analüüsile ja mudelile. Professor Ken Mattsson on teadlane, kelle töö keskendub eelkõige füüsikaliste protsesside matemaatilisele modelleerimisele ning numbriliste meetodite arendamisele. Tema pädevus seisneb ennekõike arvutusmeetodite arendamises, mitte keskkonnamüra regulatiivses hindamises ega tervisemõjude määratlemises.

Uute teaduslike mudelite rakendamine eeldab nende täiendavat valideerimist, korratavust ning võrdlemist olemasolevate meetoditega. See tähendab, et sõltumatud teadlased peavad olema võimelised sama meetodikat kasutades jõudma võrreldavate tulemusteni. Selleks peab meetod olema selgelt dokumenteeritud, kättesaadav ning reprodutseeritav.

¹ Kirja koostaja Kert Lapimaa (MTÜ Kodanike Teadusalgatus Eesti)

Riiklikud meetodikad kujunevad laiapõhjalise teaduskirjanduse, rahvusvaheliste standardite ning pikaajalise praktikakogemuse alusel. Eestis kasutatavad müra hindamise meetodikad (nt SoundPlan ja WindPRO) on rahvusvaheliselt tunnustatud ning kooskõlas enamiku Euroopa riikide praktikaga.

Eeltoodust tulenevalt ei ole Kliimaministeeriumil alust muuta 2025. aastal antud suuniseid tuuleparkide keskkonnamõju hindamisel.

2. *Millised on rahvusvahelised praktikad tuulegeneraatorite poolt tekitatud müra osas? Kas hiljuti on selles valdkonnas lisandunud uut teaduslikku teadmist?*

2025. aastal Kliimaministeeriumi tellimusel valminud tuuleparkide keskkonnamõju hindamise juhend (leitav [siit](#)) toetus täiendavalt läbiviidud võrdlusriikide analüüsile (leitav [siit](#)). Võrdlusriikide analüüsis anti ülevaade Läti, Leedu, Soome, Taani ja Saksamaa mere- ja maismaatuuleparkide keskkonnamõju hindamist puudutavatest praktikatest, regulatsioonidest, normidest ja juhenditest, keskendudes mõjudele nagu välisõhus leviv müra, madalsageduslik müra (sh infraheli), vibratsioon ja varjutamine. Ülevaade kinnitas, et Eestis hinnatakse (sh mõõdetakse ja modelleeritakse) tuuleparkide müra ja infraheli juba praegu sarnaselt riikidele, millel on pikaajaline kogemus tuuleenergia arendamises.

Tuuleparkide mürast (ja muust mõjust) tulenevaid võimalikke tervisemõjusid käsitleti põhjalikult Tartu Ülikooli 2025. aasta ülevaateuuringus (leitav [siit](#)). Tartu Ülikooli uuring käsitles valdkonna kõige uuemaid ehk viimase 15 aasta jooksul tehtud teadusuuringuid tuuleparkidega kaasnevate võimalike tervisemõjude kohta. Uuringusse hõlmati 32 kvaliteetset teadusartiklit, sealhulgas pikaajalised põhjuslike seoste uuringud.

3. *Terviseameti Rahvatervise Labori poolt 2024. aasta novembris Saarde tuulepargi müraaset, kas selle mürauuringu helirõhutaseme mõõtmise ja hindamise meetodid on jätkuvalt asjakohased?*

Terviseameti Rahvatervise Labori poolt 2024. aasta novembris teostatud mürauuringu helirõhutaseme mõõtmise ja hindamise meetodid on jätkuvalt asjakohased. Terviseameti kinnitusel viidi mõõtmised läbi kooskõlas kehtivate standardite ja juhendmaterjalidega.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Marten Kokk
kantsler

Koopia: Sotsiaalministeerium, Terviseamet

Lilli Tamm, 626 9133, lilli.tamm@kliimaministeerium.ee
Rasmus Pruus, 625 3404, rasmus.pruus@kliimaministeerium.ee